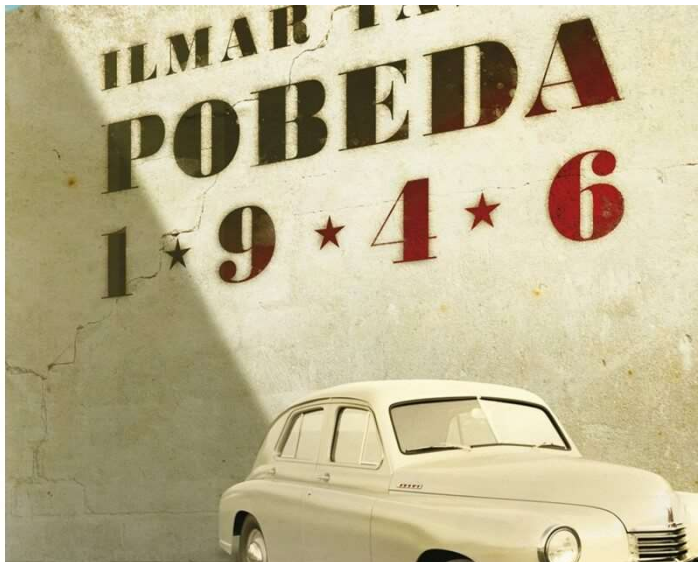

STØT OS

ESTLAND ANNO 1946: SEKSÅRIG DRENG MØDER DET SOVJETISKE NKVD

Indsendt af Mads Michael Hastrup Nilsson | jan 28, 2020 | Baltikum, Estland, Kultur, Rusland, sovjetunioen, østeuropa

BOGOMTALE | I 1946 var Anden Verdenskrig slut. Også i Estland. Men landet befandt sig nu under sovjetisk besættelse. En estisk dreng, en NKVD-agent, en operasanger og en sovjetisk bil udgør set-up'et i den estiske forfatter Ilmar Taskas første roman *Pobeda 1946*, der udmærker sig ved sin formidling af Estlands efterkrigshistorie fra en skønlitterær vinkel.

Ilmar Taska, *Pobeda 1946* (oversat af Birgita Bonde Hansen), Forlaget Jensen & Dalgaard, 2018, 307 sider.

Estlands nyere tragiske historie har været gennemgående tema i flere internationale bestsellers af den finske forfatter Sofi Oksanen, der har en estisk mor. Men esterne kan også

NYHEDSBREV

E-mail

Fornavn

Efternavn

SENESTE NYHEDER

Rå rundrejse i Østeuropa 30 år efter murens fald

feb 27, 2020 | Bulgarien, Centraleuropa, EU, Hovedhistorie, Kultur, Moldova, Polen, Rumænien, Rusland, Ukraine, østeuropa

selv. Estisk skønlitteratur i danske oversættelser hører ikke længere til sjældenhederne – i modsætning til skønlitteratur fra de andre baltiske lande. Baggrunden for fortællingen i den estiske forfatter Ilmar Taskas første roman *Pobeda 1946* er den samme som i flere af Oksanens bøger, nemlig den sovjetiske undertrykkelse i Estland. Som Oksanen leverer også Taska en overbevisende og spændende historie, foruden at bidrage til omverdenens kendskab til Estlands nyere historie.

Bogen – som trods cirka 300 sider ikke føles lang – giver via den spændende fortælling krydret med gode personbeskrivelser, en fin indsigt i Estlands situation i 1946, set fra vidt forskellige personers synsvinkler. Uanset om man i forvejen kender noget til Estlands historie eller ej, kan man have glæde af at læse fortællingen.

Multimediemanden Taska

Ilmar Taska er født i Sibirien i 1953 af deporterede estiske forældre. Han har derfor selv haft meget direkte berøring med bogens tema. Han emigrede dog fra Sovjetunionen i 1978 i forbindelse med et ægteskab i Sverige, hvor han var bosat i mange år – undertegnede husker ham som studievært på svensk tv's estisksprogede udsendelser i 1980'erne.

Efter uddannelsen på Moskvas Filminstitut arbejdede Taska primært indenfor filmbranchen, hvor hans største kommercielle succes kom i 1992 med Hollywoodproduktionen *Back In The USSR*, hvor han både var manuskriptforfatter og producer. Hans skønlitterære karriere begyndte relativt sent, da han i 2011 udsendte sin første novellesamling *Parem kui elu (Bedre end livet, men dansk titel: Større end livet)*, som udkom på dansk i 2017.

Pobeda 1946 udkom i Estland i 2016, hvor den blev fint modtaget. Den blev hurtigt oversat til andre sprog, blandt andet til litauisk, finsk og tysk i 2017. For litauere er der givetvis meget genkendeligt, da situationen i landet i 1946 var meget lignende den i Estland (bogen er også oversat til lettisk i 2019). Den danske udgave er oversat af den prisbelønnede oversætter Birgita Bonde Hansen, der i de senere år har oversat en del estiske bøger, foruden Oksanens bøger fra finsk. Denne anmeldelse bygger

Arrangement:
ent:
demokrati
og medier
i rusland
feb 10, 2020
|
Hovedhistorie,
Uncategorized

Det
homoerotiske
Rusland:
sensovjetisk
revolution
og
homoseksuel
propaganda
jan 30, 2020
| Rusland,
Samfund,
sovjetunionen

Estland
anno
1946:
Seksårig
dreng
møder det
sovjetiske
NKVD
jan 28, 2020
| Baltikum,
Estland,
Kultur,
Rusland,
sovjetunionen,
østeuropa

Paradigmeskift i
rumænske politik
jan 21, 2020
|
Centraleuropa, EU,
Hovedhistorie, Politik,
Rumænien,
østeuropa

ARKIV

primært på den estiske original, men undertegnede har konsulteret den danske oversættelse.

Sejr og undertrykkelse

Bogens titel hentyder til henholdsvis et sovjetisk bilmærke "Pobeda" (på russisk: sejr), og året 1946, hvor Anden Verdenskrig var slut, men hvor der stadig var aktiv modstand mod den sovjetiske magtovertagelse i Estland. En seksårig drengs fascination af en "Pobeda" bil, som bruges af en sovjetisk NKVD-agent er omdrejningspunktet for fortællingen, og drengens fascination bliver hurtigt skæbnsvanger for hans familie.

Fortællingen følges fra skiftende synsvinkler, herunder den sovjetiske agents, drengens mosters og en englænders, der i London håber på at få mosteren, en dygtig operasangerinde, ud af Sovjetunionen. Dette gav undertegnede associationer til den estiske operasangerinde Gerda Murrens historie fra det virkelige liv, som dog var noget anderledes. Men det understreger det realistiske i Taskas historie, som meget vel kan være inspireret af virkelige hændelser. At historien følges fra flere personers synsvinkler giver også interessant indblik i, hvorfor de forskellige personer tænker og handler som de gør.

Indblik i en begrebsverden, Estland anno 1946

Bogen er spækket med tidstypiske begreber som for eksempel "sækkedrenge" og "røde (Lenin) hjørner", som prægede livet i det sovjetisk besatte Estland. For det meste er sådanne begreber forklaret med fodnoter i den danske udgave, hvilket er særdeles nyttig baggrundsinformation. Ligeledes er sætninger, der i fortællingen ytres på russisk, anført på dette sprog, et stilistisk greb, der skal gøre læseren bevidst om, at sovjetmagten er et fremmedelement i Estland. Som den estiske original har den danske oversættelse hjulpet læseren på vej ved både at bringe den originale russiske tekst og dens oversættelse, så meningen ikke tabes.

De mange sætninger på russisk synes imidlertid at have skabt misforståelse hos netboghandleren Saxo.com, der i sin beskrivelse af bogen fejlagtigt skriver, at fortællingen drejer sig om en "russisk" familie og en "russisk modstandsmand". Det er svært at forstå, at en sådan misforståelse kan opstå, når man har læst bogen, som jo

Vælg måned ▼

LANDE /
KATEGORIER

Vælg kategori

Synes godt om s

Rusland i dag: de
Aarhus, Region Midtjy
Andet · 312 personer

Rusland i dag: de
Copenhagen

netop beskriver esteres kår under den russisk-dominerede Sovjetunions besættelse.

Men som langt de fleste estere skelner bogens forfatter også mellem russisk og sovjetisk. Bogens operasangerinde værdsætter den russiske musikkultur og ser dermed ikke alt russisk som værende det samme som det undertrykkende sovjetstyre. Den sovjetiske agent, der er en af hovedpersonerne, er da også estisk kollaboratør.

Bogen kan varmt anbefales til alle, der har den mindste interesse for skæbnefortællinger fra den anden side af jerntæppet, i et land der ikke er så langt fra Danmark og dog var glemt i årtier efter krigen. Dette uanset om man kender til Estlands historie i forvejen eller ej.

DEL:

< FORRIGE

NÆSTE >

Paradigmeskift i rumænske politik

Det homoerotiske Rusland:
sensovjetisk revolution og
homoseksuel propaganda

OM FORFATTEREN

Mads Michael Hastrup Nilsson

Mads Michael Hastrup Nilsson har boet i Estland i mere end 20 år og har blandt andet tidligere arbejdet på den danske ambassade. Han har udgivet bogen "Estland før og nu".

RELATEREDE INDLÆG

En tatovering

Hvorfor blive i

Stalinstatuen i

Revolutionen på